

До
Народно събрание на Република България
г-жа Цвета Караянчева

До
Министър председателя на Република България
г-н Бойко Борисов

До
Министерство на енергетиката
г-жа Теменужка Петкова

До
Комисия за енергийно и водно регулиране
г-н Иван Иванов

До
Български енергиен холдинг АД
г-н Андон Андонов

До
Министъра на МЗХГ
г-жа Десислава Танева

До
Комисия по енергетика към Народно събрание
г-н Валентин Николов

До
Българските медии

О Т В О Р Е Н О П И С М О

От

НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ НА ОРАНЖЕРИЙНИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ, с адрес: гр. Петрич, ул. „Шосето за
София“ – Оранжерии Петрич /+359 888 63 38 10/

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на
Закона за енергетиката

Уважаеми Дами и Господа,

С оглед предстоящите промени в Закона за енергетиката, които да дадат възможност да се определят цени със задна дата за сметките на природен газ при обсъждането им Ви моля да вземете и следните факти и обстоятелства. Целта на закона би следвало да удовлетворява **не само** клиентите на „Булгаргаз“. Както Ви е известно от началото на декември заработи „Българската борса за търговия с природен газ“, което бе важна крачка за либерализацията на цената. Ето защо считаме, че закона следва да обхване и тези лицензианти за доставка на природен газ, закупили такъв от тази борса, както и от други доставчици.

Причините са множество за да се стигне до възможността да се обсъжда вариант за редукция на цените на природен газ със задна дата. Цена не се редуцира със закон, това си е решение на КЕВР, може би по-правилното би било да се говори за редукция на надвзетите суми от бъдещите сметки.

Тази история започна още през месец септември на далечната 2012 г. Тогава Европейската комисия започва разследване срещу най-големия доставчик на природен газ за Европа – руската държавна компания „Газпром“. Причината – осем държави от Централна и Източна Европа - Полша, Чехия, Естония, Литва, Латвия, Унгария, Словакия и България, са подали жалби за неконкурентните условия, на които „Газпром“ им предлага услугите си в нарушение на европейските правила за конкуренцията. Точно седем и половина години по-късно това дело води до намаляване на цената на руския газ за България с 40 процента – най-голямото в историята на отношенията между българската държава и руската компания. На 24 май 2018 г. Европейската комисия обявява, че се е договорила с газовия гигант за промяна на условията на договорите, чрез които осемте държави получават газ от Русия.

„Газпром“ бе задължен да отвори договорите и да предоговори цените, така че те да съответстват на тези, по-които доставя на западноевропейските пазари. По-високи цени са установени в Прибалтика, Полша и България, където тя е рекордна за ЕС. За петте държави е договорен механизъм, чрез който да могат да искат понижаване на цената на всеки две години. При необходимост това може да се прави и на пет години. Механизмът позволява предоговарянето да започне веднага, т.е. още при излизането на решението за споразумението през май 2018 г. Няма да коментираме, защо сме се възползвала от възможността да поискаме понижаването на цената през август 2019 г. - почти 15 месеца, след като ни е била дадена възможност за това.

Намалението на цената се дължи на приключилите преговори на „Булгаргаз“ ЕАД с ООО „Газпром экспорт“ за предоговаряне на механизма на ценообразуване на доставната цена на природния газ за България. На 02.03.2020 г. „Булгаргаз“ ЕАД и ООО „Газпром экспорт“ подписаха Допълнение към Договора за доставка на природен газ, с което беше договорен новият механизъм за ценообразуване на доставната цена, което бе заложено в Ангажиментите, поети от ООО „Газпром экспорт“ пред Европейската комисия по дело АТ.39816 - Газови доставки нагоре по веригата в Централна и Източна Европа. Допълнението влиза в сила, считано от 01.03.2020 г., като ценообразуването занапред ще е на месечна база. Съгласно Допълнението и Ангажиментите, поети от ООО „Газпром экспорт“ пред Европейската Комисия, новата ценообразуваща формула се прилага ретроактивно, считано от 05.08.2019 г. - датата, на която „Булгаргаз“ ЕАД изпрати на ООО „Газпром экспорт“ искането за преразглеждане на цената на газа.

Въпросът е как да се разпределят тези 150 милиона лева, които се очаква да получи „Булгаргаз“ от „Газпром“. Едно от предложенията е да се разпределят между клиентите на „Булгаргаз“. Това обаче **поражда тревога у останалите търговци на газовия пазар**, тъй като ще означава промени във вече приключили договори за доставки. Тяжната ценова формула е обвързана с цената на обществения доставчик, тъй като повечето от тях използват като референтна цената, определена от българския регулатор. Евентуално задължение за тях да коригират вече сключени сделки, ще намали или унищожи печалбата им, поставяйки ги при различни условия от тези на „Газпром“. Това би предизвикало фалит на някои по-малки търговци и сериозни финансови трудности при по-големите играчи на пазара. Надплатените суми биха могли да се прихващат и за бъдещи доставки, но това отново би било в ущърб на конкуренцията на пазара, тъй като би направило „Булгаргаз“ предпочитан за сметка на останалите участници на пазара, които не разполагат с непланирани допълнителни средства, за да подобрят условията за своите клиенти. Подобно поведение не изключва подаването на нови жалби пред

Европейската комисия за нарушаване на конкурентните правила, но потвърдението на този факт вероятно ще дойде твърде късно за някои търговци на втечен газ.

Нашето предложение е следното:

Да се набави информация от „Булгартрансгаз“, за периода от 05.08.2019 г. до 29.02.2020 г. какви количества природен газ са транзитирани, респективно какво е процентното съотношение в микса от предлаганият от ББТПГ природен газ. Според нашите изчисления той е около 88% руски природен газ и около 12% втечен газ доставен от други доставчици, но това трябва да се изчисли конкретно. Също така самото дружество „Булгаргаз“ участва и договаря природен газ, чрез публични търгове с доставчици различни от „Газпром“. Това ще постави в неравностойно положение потребителите на „Булгаргаз“ и останалите потребители, които са закупували газ от трети доставчици. След като бъдат компенсирани клиентите на „Булгаргаз“, останалата част от сумата, получена от „Газпром“ да бъде внесена по сметка на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на страната. Да бъде предоставен срок на търговците на природен газ, закупили същия от Борсата, да представят своите счетоводни документи, от които да се установи количеството на закупеният природен газ и да бъдем компенсирани, така, както ще бъдат компенсирани клиентите на „Булгаргаз“. Обратното би означавало **държавна помощ** в полза на определени субекти на пазара на природен газ, което ще даде възможност на потърпевшите да се обърнат отново към Съда на европейския съюз.

На последно място искаме да Ви информираме, че поведението на „Газпром“ и „Булгаргаз“ на територията на р. България ликвидира оранжерийното производство, заради високите цени с които ни принуждава да работим. Смеем да твърдим, че отношението на държавата спрямо българският оранжерийен производител по-скоро възпрепятства неговото развитие и благосъстояние, ограничава неговите възможности, както и го поставя в не-конкурентна икономическа ситуация спрямо останалите европейски страни. Това е и причината голяма част от оранжерийните производители в р. България да фалират, а на много други им предстои в най-скоро време. Надяваме се г-н Борисов, министъра на Енергетиката и председателя на „Булгаргаз“ да постигнат решение което да удовлетворява българският земеделски производител на оранжерийна продукция и да осигурят благоприятен климат за работа.

Надявам се, че ще обърнете необходимото внимание на предложението и гарантирате равнопоставеност на всички участници на пазара на природен газ, което ще ни спаси в тази крайно тежка икономическа обстановка. За което Ви благодарим.

Дата: 03.04.2020 г.

С уважение:

/предсе

